

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen
(MPD)

BESLUT

1 (9)

2008-10-30

Dnr: 551-7675-07

Sörehalls Mekaniska AB
Tallbacksvägen 18
815 75 SÖDERFORS

Slutliga villkor för utsläpp till vatten från den ytbehandlings- verksamhet som Sörehalls Mekaniska AB bedriver på fastigheten Jörsön 1:325 i Tierps kommun

Platsnummer: 0360-152

Verksamhetskod: 28:20

BESLUT

Länsstyrelsen i Uppsala län, miljöprövningsdelegationen (MPD), godkänner den nu aktuella prövotidsredovisningen och avslutar prövotiden samt fastställer slutliga villkor för utsläpp till vatten från den ytbehandlingsverksamhet som numera Sörehalls Mekaniska AB (org.nr. 556668-1408) bedriver på fastigheten Jörsön 1:325 i Söderfors, Tierps kommun.

Verksamheten klassas enligt nu gällande bilaga till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd med **verksamhetskod 28:20**, anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbadet har en sammanlagd volym som överstiger 1 m³, och verksamheten ger upphov till mer än 10 m³ avloppsvatten per kalenderår, vilket innebär tillståndspliktig verksamhet som prövas av länsstyrelsen (prövningsnivå B).

Som slutliga villkor för utsläpp av vatten från verksamheten skall följande gälla

7. Det behandlade processavloppsvattnet får, som riktvärden*, innehålla högst 0,5 mg/l av vardera nickel och totalkrom samt 20 mg/l fluorid.
8. Utsläppt mängd av nickel och totalkrom till diket får, som gränsvärde**, högst uppgå till 0,050 kg/år av vardera metallen.
9. pH-värdet i det behandlade processavloppsvattnet ska, som riktvärde*, ligga inom intervallet 6,5 – 9,0.
10. Det behandlade processavloppsvattnet ska samlas upp i behållare för provtagning och kontroll. Därefter ska utsläpp ske till vattenförande*** dike eller, efter transport till kommunens avloppsreningsverk i Söderfors, i anslutning till reningsverkets utsläppspunkt i Dalälven.
11. Journal ska föras över volym processavloppsvatten, pH-värde, halt av nickel, totalkrom och fluorid, tidpunkt för utsläpp samt val av recipient. Journalen ska hållas tillgänglig för tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA **BESÖKSADRESS:** HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 **TELEFAX:** 018 - 19 53 03 **E-POST:** tomas waara@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4/6 88 03-6 **ORGANISATIONSNUMMER:** 202100-2254 (VAT SE202100225401)

Länsstyrelsen överlåter med stöd av 20 § andra stycket och 17 § miljöskyddslagen (1969:387) till tillsynsmyndigheten att föreskriva villkor, som kan föranledas av villkor 10, i fråga om dikets lägsta vattennivå för utsläpp.

- * Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids, ålägger verksamhetsutövaren att vidta åtgärder så att villkoret inte överskrids och förhindrar att överskridandet upprepas.
- ** Med gränsvärde avses ett värde som aldrig får överskridas/underskridas.
- *** Med vattenförande avses att man tydligt kan observera att en vattentransport sker.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Tidigare beslut

Länsstyrelsen meddelade den 16 mars 2000 (dnr. 2410-9919-98) Sörehalls Mekaniska HB, (org.nr. 917300-3725) tillstånd enligt miljöskyddslagen till doppbetning av rostfritt stål på fastigheten Jörsön 1:325 i Söderfors i Tierps kommun samt till verkstadsindustriell verksamhet med högst 60 maskinbearbetningsplatser på samma fastighet.

Länsstyrelsen beslutade vidare vid samma tillfälle att med stöd av 21 § miljöskyddslagen uppskjuta frågan om vilka slutliga villkor som ska gälla för hur processavloppsvattnet från betningen ska behandlas. Länsstyrelsen föreskrev att en prövotidsutredning skulle visa vilka alternativ som är tekniskt möjliga för behandling och/eller avledning till recipient, vilken miljöpåverkan det kan antas medföra samt vilka kostnaderna blir för respektive alternativ. Bland de alternativ som bör belysas är vattenbesparande åtgärder genom exempelvis spar- eller motströmssköljning.

Under prövotiden och i avvaktan på att slutliga villkor fastställs skulle följande provisoriska föreskrifter gälla.

- P1. Det behandlade processavloppsvattnet ska samlas upp i behållare och transporteras till kommunens avloppsreningsverk där det ska släppas ut i anslutning till avloppsreningsverkets utsläppspunkt i Dalälven.
- P2. Det behandlade processavloppsvattnet får, som riktvärde, innehålla högst 0,5 mg/l av vardera nickel och totalkrom samt 20 mg/l fluorid. Utsläppt mängd av nickel och krom får, som gränsvärde, högst uppgå till 0,5 kg/år av vardera metallen.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

3 (9)

2008-10-30

Dnr: 551-7675-07

Ärendets handläggning

Numera Sörehalls Mekaniska AB, nedan kallat Bolaget, inkom den 28 maj 2007 med begärda provotidsredovisningar samt yrkande om slutliga villkor.

Länsstyrelsen sände den 19 september 2007 ärendet på kompletteringsremiss till Medborgarservice i Tierps kommun. Länsstyrelsen har av Bolaget begärt komplettering av provotidsredovisningen och Bolagets svar inkom den 27 mars 2008. Länsstyrelsen remitterade den 23 april 2008 ärendet till Kommunstyrelsen i Tierps kommun. Ärendet har kungjorts i Upsala Nya Tidning, och Arbetarbladet.

Kommunstyrelsen i Tierps kommun har inkommit med yttrande.

Bolaget har fått del av och bemött vad som anförts i yttrandet.

Bolaget har fått del av Länsstyrelsens förslag till beslut i ärendet och beretts möjlighet att komma in med synpunkter. Bolaget har emellertid inte hörts av inom föreskriven tid.

BOLAGETS TALAN MED YRKANDEN OCH ÅTAGANDEN

Betning sker idag i ett för ändamålet särskilt uppfört avloppslöst och invallat utrymme. Utrymmet är utformat så att sköljvatten och eventuellt spill tillförs pumpgrop varifrån det pumpas till en kombinerad buffert- och behandlingstank. Sköljning sker med högtrycksspruta vilket medför att sköljvattenförbrukningen hålls på låga nivåer. Den sammanlagda mängden behandlat processavloppsvatten från anläggningen får enligt tillståndet inte överstiga 500 m³/år.

Tekniska möjligheter för behandling

Efter pH-justering bedömer Bolaget att möjliga tekniker för behandling av sköljvattnet är kemisk fällning, membranfiltrering, jonbyte samt indunstning.

Den teknik som Bolaget idag använder är kemisk fällning, satsvis behandling med släkt kalk. Tekniken ger en relativt god effekt avseende rening av fosfat och fluorid samt god effekt avseende rening av metaller, < 0,5 mg/l av nickel och krom. Däremot medger tekniken ingen rening av nitrat.

Alla de övriga reningsteknikerna medför möjlighet till en högre reningsgrad av processvattnet. Kostnaderna för att installera alternativ reningsteknik är dock i bästa fall minst 200 000 kr. Därtill tillkommer ökade kostnader för drift och underhåll. Bolaget yrkar därför att rening av processvattnet ska ske på samma sätt som hittills.

Beträffande möjligheten att återanvända behandlat vatten till sköljning krävs dels en bufferttank, dels mycket hög renhet av vattnet. Återtagande av vatten bedöms bara vara möjligt ifall indunstning, jonbyte eller membranfiltrering används som reningsteknik. Ett system för uppsamling, lagring och hantering av behandlat vatten bedöms kosta ca 150 000 kr i projekterings-, arbets- och utrustningskostnader.

Val av recipient

Bolaget bedömer att det finns tre tekniskt möjliga alternativ för utsläpp av behandlat processavloppsvatten; avledning till närbeläget dike, avledning till spillvattennätet samt biltransport för utsläpp i Dalälven.

Utredningen har visat att något dagvattennät inte finns i närheten av verksamhetsområdet. Stora delar av samhället avvattnas via ett närbeläget dike som även avvattnar omgivande naturmark. Sommartid är dock diket torrlagt. I ett första skede valde Bolaget att förorda att utsläpp av behandlat processavloppsvatten skulle ske till spillvattennätet. Mot bakgrund av vad VA-enheten, Tierps kommun, framfört i yttrande och vid muntlig kontakt anser Bolaget inte längre att alternativet är genomförbart p.g.a. de omfattande undersökningar av processavloppsvattnet som efterfrågats.

Nuvarande alternativ, biltransport och utsläpp till Dalälven, medför, till skillnad mot övriga alternativ, en årlig driftskostnad på 5 000-15 000 kr/år.

Bolaget förordar utsläpp till närbeläget dike som huvudalternativ och bedömer att miljöpåverkan är liten och förknippas med små risker. Egenkontrollen visar att utsläppshalterna är låga och ligger väl under Naturvårdsverkets riktlinjer. För att minimera miljöpåverkan åtar sig Bolaget att inte släppa ut behandlat processavloppsvatten till torrlagt dike.

Yrkanden

Bolaget begär att sköljvatten från betningen ska hanteras på samma sätt som hittills. Detta innebär satsvis behandling genom kemisk fällning. Som pH-justerings- och fällningskemikalie används släkt kalk.

Bolaget yrkar att Länsstyrelsen ska fastställa följande slutliga villkor för verksamheten.

1. Det behandlade processavloppsvattnet får, som riktvärde, innehålla högst 0,5 mg/l av vardera nickel och totalkrom samt 20 mg/l fluorid.
2. Utsläppt mängd av nickel och krom får, som riktvärde, högst uppgå till 0,25 kg av vardera metallen.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

5 (9)

2008-10-30

Dnr: 551-7675-07

3. pH-värdet i spillavloppsvatten som avleds från verksamheten ska, som riktvärde, ligga inom intervallet 6,5 – 11,0.
4. Behandlat avloppsvatten ska avledas till dagvattennätet (närbeläget dike). Avledning får inte ske till torrlagt dike.

YTTRANDEN

Kommunstyrelsen i Tierps kommun har yttrat sig och anfört följande. I första hand bör installation av reningsutrustning med ett helt slutet processvattensystem övervägas, om det finns ekonomiskt rimlighet. Ifall utsläpp sker till recipient bör ytterliggare rening än enbart kalkfällning utredas. Vidare bör rutiner finnas för säkerställande av att utsläpp inte sker över riktvärde/gränsvärde och att driftstörningar inte medför oavsiktliga utsläpp. Om processvattnet tillförs diket ska rutiner finnas så detta inte sker vid för lågt vattenflöde. Det är även oklart vilket vattenflöde i diket som är eftersträvansvärt för att utsläpp ska kunna ske samt vilken miljöpåverkan utsläppen kan ge. Kommunstyrelsen anser att de slutliga villkoren bör vara i form av gränsvärde, utsläppt mängd kg/år.

BOLAGETS BEMÖTANDE

Bolaget framför att frågan om rening och återanvändning av processvatten är utredd och redovisad i prövotidsredovisningen. Beträffande kontroll av utsläpp så har bolaget en fungerande egenkontroll och kan visa på att inget utsläpp sker över gällande riktvärden. Mot bakgrund av att mängden processavloppsvatten som får släppas ut är begränsad till 500 m³/år kan utsläppen inte bli så stora att de påverkar miljön. Bolaget kan därtill acceptera en begränsning så att endast 250 m³/år får släppas ut. Säkerställande av att utsläpp inte sker till torrlagt dike kommer att ske genom utformning av egenkontrollprogrammet.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

Frågan i ärendet gäller fastställandet, enligt miljöskyddslagen, av slutliga villkor vad gäller utsläpp till vatten från den ytbehandlingsverksamhet som Bolaget bedriver i Söderfors.

Behandling av processavloppsvattnet

Under prövotiden fick behandlat processavloppsvatten, som riktvärde, högst innehålla 0,5 mg/l av vardera nickel och total-krom samt 20 mg/l fluorid. Riktvärdena för metallerna sammanfaller med de riktvärden som anges i

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

6 (9)

2008-10-30

Dnr: 551-7675-07

Naturvårdsverkets allmänna råd 97:5 för oorganisk ytbehandling. Bolaget har visat att utsläppen av fluorid, nickel och krom blir låga när vattnet från processen behandlas genom pH-justering och kemisk fällning med kalk. Uppmätta halter ligger i genomsnitt långt under riktvärdena. I endast ett prov överskreds riktvärdet för nickel. I provotidsredovisningen förklaras den högre halten med att provtagning skedde alltför snabbt efter fällning, varför fullgod sedimentering inte hade hunnit ske. Dock skedde inget utsläpp förrän sedimentationsprocessen var klar.

Av Bolagets utredning framgår att ett flertal etablerade tekniker finns som skulle kunna reducera utsläppen ytterligare. Kostnaderna för att installera alternativ reningsteknik är dock i bästa fall minst 200 000 kr. Därtill tillkommer för flera av teknikerna ökade driftskostnader.

Länsstyrelsen anser att Bolaget har visat att det går att sänka utsläppen ytterligare men att det kräver en insats som inte är miljömässigt motiverad. Bolaget klarar med mycket god marginal Naturvårdsverkets föreslagna riktvärden för nickel och krom. Egenkontrollen visar på att halterna i genomsnitt ligger på ca 0,15-0,25 mg/l för vardera metallen. Med ett maximalt utsläpp av behandlat processvatten på tillåtna 500 m³/år tillförs recipienten ca 100 g/år av vardera metallen.

Val av recipient

Bolaget har yrkat på att behandlat processavloppsvatten i första hand ska avledas till närbeläget dike under de perioder då diket inte är torrlagt. Då diket är torrlagt ska borttransport ske till Dalälven för utsläpp i reningsverkets utsläppspunkt (enligt muntliga uppgifter av Rolf Sörehall). Länsstyrelsen ansåg i samband med tillståndsprövningen av verksamheten att diket inte bör vara mottagare av det behandlade processavloppsvattnet på grund av att diket delar av året är torrlagt. Därmed är utspädningseffekten av avloppsvattnet ringa eller obefintlig till följd att anrikning av metaller kan ske i sedimenten. Bedömningen att det är olämpligt att släppa ut processavloppsvatten till diket då diket är torrlagt eller då vattenföringen obefintlig kvarstår. Dalälven som recipient är att föredra på grund av dess stora vattenflöden. Dock innebär alternativet Dalälven en miljömässig belastning i form av transporter samt extra kostnader för bolaget. Bolaget har i sin utredning visat att utsläppen från verksamheten är små. Bolaget kan även acceptera en begränsning av utsläppt mängd behandlat processavloppsvatten till 250 m³/år. Med en sådan begränsning kan maximalt 125 g/år av metallerna nickel och krom tillföras en recipient var för sig. Under de tider på året då diket har obefintlig vattenföring sker transport till Dalälven vilket gör att diket i praktiken inte kommer att motta maximal belastning. Mot bakgrund av de dokumenterat låga utsläppshalterna och att totalmängden begränsas genom villkor bedömer Länsstyrelsen att utsläpp till vattenförande dike är acceptabelt ur miljösynpunkt. Med vattenförande avses att vattennivån i diket är sådan att man tydligt kan

observera ett vattenflöde. Med ett fungerande egenkontrollprogram med kontroll inför ett utsläpp bör tillräcklig kvalitetssäkring erhållas.

Motivering av villkor

Vid bedömning av om begränsningsvärde i villkor ska uttryckas som gränsvärde, riktvärde eller på annat sätt ska hänsyn tas till omständigheterna i det enskilda fallet. Rättssäkra villkorsformuleringar måste eftersträvas oavsett om ett begränsningsvärde föreskrivs som riktvärde eller som gränsvärde. Med gränsvärde avses ett värde som aldrig får överskridas. Tillsynsmyndigheten har en skyldighet åtalsanmäla ett överskridande av värdet. Med riktvärde avses ett värde som om det överskrids skall föranleda verksamhetsutövaren att vidta de åtgärder som behövs för att förhindra att överskridandet upprepas.

Bolaget har i sitt yrkande föreslagit att de provisoriska villkoren, i form av riktvärden för utsläppshalter av fluorid, nickel och krom, fastställs så som slutliga villkor. Vidare yrkar Bolaget att riktvärdet, 0,25 kg/år, tillämpas för utsläppt mängd nickel och krom.

Tillsynsmyndigheten har i ärendet framfört att utsläppt mängd kg/år i det slutliga villkoret bör fastställas i form av gränsvärde.

Länsstyrelsen anser att det i detta ärende föreligger skäl att fastställa haltvillkoren för fluorid, nickel och krom i enlighet med Bolagets yrkande. Däremot finner Länsstyrelsen det motiverat att villkora utsläppt mängd kg/år nickel och krom till diket i form av gränsvärde. Bolaget har ansett sig kunna acceptera en begränsning av utsläppt mängd processavloppsvatten till 250 m³. Av detta följer att utsläppen av nickel och krom maximalt kan uppgå till 0,125 kg/år om haltvärdet för metallerna är 0,5 mg/l. Provtagningar har dock visat att Bolagets reningsteknik medger halter som ligger under hälften av riktvärdet. Därtill ska beaktas att en del av processavloppsvattnet kommer att transporteras bort för utsläpp till Dalälven. Mot bakgrund av ovanstående resonemang och dikets relativa känslighet som recipient anser Länsstyrelsen det skäligt att begränsa utsläppen av metallerna nickel och totalkrom till diket till högst 0,050 kg/år för respektive metall. För utsläpp till Dalälven finner Länsstyrelsen inte något behov av villkor som reglerar utsläppta mängder metaller då en sådan begränsning indirekt erhålls genom haltvillkoren i kombination med gränsvärdet om högst 500 m³ processavloppsvatten per kalenderår.

Som riktvärde för pH yrkar Bolaget på ett intervall inom 6,5 – 11,0 med motiveringen att intervallet är det som nyttjas av ett stort antal kommunala avloppsreningsverk för att undvika störningar i reningsprocessen. Länsstyrelsen anser att Bolagets motivering inte längre är relevant då alternativet att släppa

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

8 (9)

2008-10-30

Dnr: 551-7675-07

avloppsvattnet på spillvattennätet till reningsverket inte längre är aktuellt. Länsstyrelsen fastställer därför provotidvillkoret för pH-värdet så som slutligt villkor.

För att minimera risken för oavsiktliga utsläpp ska processavloppsvattnet samlas upp i behållare. Provtagning och kontroll ska föregå utsläpp. Utsläpp ska ske till vattenförande dike eller, efter transport till kommunens avloppsreningsverk i Söderfors, i anslutning till reningsverkets utsläppspunkt i Dalälven.

Att utsläppen till diket endast får ske då diket är vattenförande ställer krav på god egenkontroll. Länsstyrelsen anser att en sådan, som minimum, inbegriper att journal ska föras över volym processavloppsvatten, pH-värde, halt av nickel, totalkrom och fluorid, tidpunkt för utsläpp samt val av recipient. Journalen ska hållas tillgänglig för tillsynsmyndigheten. Vidare är det skäligt att tillsynsmyndigheten medges möjlighet att ytterligare, genom villkor, precisera när vattenföringen i diket medger utsläpp.

Länsstyrelsens sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen finner sammanfattningsvis att de uppgifter som Bolaget har redovisat i ärendet ger möjlighet att slutligt fastställa villkor om utsläpp till vatten vid verksamheten. Under förutsättning att ovan nämnda begränsningar iakttas bedöms verksamheten inte medföra någon olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos miljödomstolen, Nacka tingsrätt, se bilaga 1.

Beslut om kungörelsedelgivning

Se bilaga 2.

Beslut i ärendet har fattats av miljöprövningsdelegationen. I beslutet har deltagit länsassessor Roger Gustafsson, ordförande, och miljöskyddshandläggare Ing-Marie Askaner, miljöskakkunnig. Ärendet har föredragits av miljöskyddshandläggare Tomas Waara, miljöenheten.

Roger Gustafsson

Ing-Marie Askaner

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

9 (9)

2008-10-30

Dnr: 551-7675-07

BILAGA

Hur man överklagar

Beslut om kungörelsedelgivning

SÄNDLISTA

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Kommunstyrelsen i Tierps kommun, 815 80 Tierp

Medborgarservice i Tierps kommun, 815 80 Tierp

Biblioteket i Tierp, Grevegatan 19, 815 40 Tierp